

مجموعه فعالیت‌ها و تکالیف پایه‌ی ششم ابتدایی با تاکید بر رویکرد ارزشیابی توصیفی

رویا ابطحی، ملیحه نصیری

دبیدیع زمانی، فیروزه شاطر گلی

تخمه‌آلات پخته‌ای از لجه هکتا آهوانا

عنوان و نام پدیدآور : مجموعه فعالیت‌ها و تکالیف پایه‌ای، تقسیم‌بندی، تاکید بر رویکرد ارزشیابی توصیفی.

مشخصات نشر : اصفهان: یار مانا، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری : ۱۱۶ ص.: مصور(رنگی)، جدول(رنگی)، نمودار(رنگی)؛ ۲۹×۲۲ س.م.

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۷۷۸-۶۸-۶

وضعیت فهرست‌نویسی: فپای مختصر.

یادداشت : فهرستنویسی کامل این اثر در نشانی: <http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است.

یادداشت : رویا ابطحی، ملیحه نصیری، مجید بدیع‌زمانی، فیروزه شاطرگلی

شناسه افزوده : ابطحی فروشانی، رویا، ۱۳۴۲ -

شماره کتابشناسی ملی : ۴۳۶۸۹۸۶

کبی از صفحات کتاب
شروعاً حرام است

یارمانا

انتشارات یارمانا: اصفهان- خیابان مشتاق دوم- بلوار مهرآباد- کوی ۱۹- شماره ۴۶

تلفن: ۰۳۱-۳۲۶۱۶۳۶۰ - همراه: ۰۹۰۳۴۰۰۰۴۰۰ - کد پستی: ۸۱۵۸۹۳۸۱۳۱

www.yaremana.ir

مجموعه فعالیت‌ها و تکالیف پایه‌ی ششم ابتدایی با تاکید بر روش‌های نوین آموزشی
رویا ابطی، ملیحه نصیری، مجید بدیع زمانی، فیروزه شایرگانی

آماده‌سازی: انتشارات یارمانا

مدیر تولید: فرهاد فروزنده

تصویرگر: فائزه تقیاری

طراح جلد: حمید میزبانی

• لیتوگرافی: طلوع • چاپ: نشان • صحافی: مردانی

• چاپ اول: ۱۳۹۵ • تعداد: ۱۰۰۰ • قیمت: ۱۷۵۰۰ تومان

© حق چاپ: ۱۳۹۵، انتشارات یارمانا

ISBN: 978-600-7768-68-6

شابک: ۹۷۸۶۰۰۷۷۶۸۶۸۶

فهرست مطالب

موضوع	ابزار ارزشیابی	تلفیق دروس	صفحه
قرآن کتابی برای همه‌ی زمان‌ها	کار در منزل	هدیه‌های آسمانی: پرورش مهارت آداب زندگی؛ آشنایی با آیات و احادیث	۹
تا چه حد فروع دین را می‌شناسیم؟	تحقیق و پژوهش	هدیه‌های آسمانی و قرآن: یادگیری مفاهیم فروع دین	۱۱
از کرم تا پروانه	کار در کلاس	زبان آموزی: بازنویسی یک داستان علمی در قالب داستان علوم: تمرکز و بازیابی اطلاعات؛ تلفیق و تفسیر اطلاعات و اندیشه‌ها	۱۳
عالم بدون عمل	سنجش عملکرد	زبان آموزی: بازیابی اطلاعات؛ پرورش مهارت بازنویسی و تبدیل شعر به نثر	۱۹
بازی و زبان آموزی	کار در کلاس	زبان آموزی: تقویت مهارت زبان آموزی؛ ایجاد شادی و نشاط با انجام بازی آموزشی	۲۳
راز دندان غول (۱)	کار در کلاس	زبان آموزی: لذت بردن از یک داستان علمی علوم تجربی: بازیابی اطلاعات؛ تفسیر و استنتاج علمی	۲۵
تصویرها چگونه به ما پیام می‌دهند؟	کار در منزل	زبان آموزی: تقویت مهارت برقراری ارتباط و مهارت‌های زبانی از طریق تصویرخوانی	۲۹
راز دندان غول (۲)	کار در کلاس	زبان آموزی: لذت بردن از یک داستان علمی علوم تجربی: بازیابی اطلاعات؛ تفسیر و استنتاج علمی	۳۱
با ظرایف زبان فارسی آشنا شویم (۱)	آزمون عملکردی	زبان آموزی: تشخیص آرایه‌های ادبی در متون فارسی	۳۷
با ظرایف زبان فارسی آشنا شویم (۲)	آزمون عملکردی	زبان آموزی: آشنایی با قالب‌های شعری؛ تشخیص قالب‌های شعر و شاعران به نام ایرانی	۳۹
فارسی شکر است	تحقیق پژوهش	زبان آموزی: آشنایی با کاربرد ضرب المثله‌ها در زبان فارسی	۴۳
زبان آموزی، مادر درس‌ها	کار در کلاس	زبان آموزی، هدیه‌های آسمانی، علوم و مطالعات اجتماعی: استفاده از مهارت‌های زبانی در فهم سایر دروس	۴۵
بازی با شکل (۱)	کار در کلاس	ریاضی: نمایش و درک تجسم فضایی	۴۷
نگاهی به تاریخ ریاضی	سنجش عملکرد	ریاضی: آشنایی با الگوها؛ عددی؛ آشنایی با مضرب‌های اعداد (۲، ۳، ۵)	۴۹
با آخرین عدد، مخترع را پیدا کن.	کار در منزل	ریاضی: افزایش دقت محاسبات ریاضی؛ آشنایی با دانشمندان سرعاز	۵۱
جای اعداد را پیدا کن.	کار در کلاس	ریاضی: تقویت حافظه‌ی تصویری؛ محاسبه‌ی اعداد اعشاری	۵۳
بازی با شکل (۲)	کار در کلاس	ریاضی: پرورش هوش منطقی - ریاضی	۵۵
چگونه شکل را روی محور مختصات جابه‌جا کنیم؟	آزمونک	ریاضی: بازیابی مختصات اشکال هندسی	۵۷
زندگی و ریاضی	آزمون عملکردی	ریاضی و مهارت‌های زندگی: به کارگیری مفهوم مساحت در حل مسائل روزانه	۵۹
هندسه و ابعاد	آزمونک	ریاضی: شناسایی اشکال سه‌بعدی با داشتن وجوه آن؛ تشخیص یک شکل سه‌بعدی از روی گسترده‌ی آن	۶۱
هندسه از نقطه و خط شروع می‌شود.	آزمونک	ریاضی: محاسبه‌ی فاصله نقطه تا خط	۶۳
همه‌ی علم‌ها با هم در ارتباط‌اند.	کار در کلاس	ریاضی: تشخیص انواع زاویه‌ها زبان آموزی: لذت بردن از خواندن یک متن ادبی؛ مهارت در بند نویسی	۶۵
توسعه‌ی پایدار با مصرف بهینه‌ی انرژی	آزمون عملکردی	ریاضی: تناسب و درصد تقریب مطالعات اجتماعی و علوم: آشنایی با پرچسب انرژی	۶۹

موضوع	ابزار ارزشیابی	تلفیق دروس	صفحه
شکل‌ها را چگونه تصور می‌کنید؟	کار در کلاس	ریاضی: پرورش هوش تجسمی	۷۳
انداختن حلقه روی بطری (بازی و ریاضی)	سنجش عملکرد	بازی و ریاضی: افزایش دقت و تمرکز؛ کاربرد درصد در احتمال؛ نمودار میله‌ای برای گزارش امتیازها	۷۵
با چه تقریبی تمرین را انجام دهم؟	آزمونک	ریاضی: کاربرد تقریب	۷۷
تخم مرغ غواص	سنجش عملکرد	علوم: آشنایی با مفهوم چگالی؛ شناخت متغیرها	۷۹
پرواز سریع‌تر و بهتر	آزمونک	علوم: آشنایی با نیروهای مؤثر بر هواپیما	۸۱
انرژی	آزمونک	علوم: آشنایی با انواع انرژی و سفر انرژی؛ رسم و تفسیر نمودار	۸۳
سونامی تلفن همراه	کار در کلاس	علوم: تجزیه و تحلیل راه‌های برقراری ارتباط از جمله استفاده از تلفن همراه	۸۵
دوست‌یابی هم مهارت می‌خواهد.	کار در کلاس	مطالعات اجتماعی: ارتقاء مهارت دوست‌یابی	۸۷
چگونه مشکل را حل کنیم؟ (۱)	کار در کلاس	هدیه‌های آسمانی: آشنایی با ویژگی‌های دوست خوب	۸۹
چگونه مشکل را حل کنیم؟ (۲)	کار در کلاس	مطالعات اجتماعی و مهارت‌های زندگی: پرورش مهارت تصمیم‌گیری	۹۱
من تصمیم می‌گیرم.	سنجش عملکرد	مطالعات اجتماعی: کاربرد اصول تصمیم‌گیری در زندگی	۹۳
منابع انرژی را برای آیندگان حفظ کنیم.	کار در منزل	مطالعات اجتماعی: کاربرد مهارت‌های زندگی	۹۵
انرژی قابل تجدید	کار در کلاس	مطالعات اجتماعی: انرژی‌های قابل تجدید را شناخته و کاربرد هر کدام را با توجه به شرایط بیان می‌کند.	۹۷
قطار زمان	آزمونک	مطالعات اجتماعی: کاربرد خط زمان در ثبت وقایع تاریخی	۹۹
سرزمین زیبای من	تحقیق و پژوهش	مطالعات اجتماعی: اشاعه‌ی هویت و فرهنگ ایرانی؛ آشنایی با فضا و مکان‌های جدید	۱۰۱
از تولید تا مصرف	تحقیق و پژوهش	مطالعات اجتماعی: یادگیری مراحل تولید یک کالا به صورت انبوه	۱۰۳
دریاها و رودهای ایران	سنجش عملکرد	مطالعات اجتماعی: دریا و رودهای ایران و ویژگی آنها؛ پرورش مهارت کاربرد ابزار دست‌ورزی	۱۰۵
سفر ما در تعطیلات نوروزی	کار در منزل	مطالعات اجتماعی: شناخت ویژگی‌های آب‌های شمال و جنوب	۱۰۷
نقشه‌ی من	کار در منزل	مطالعات اجتماعی: بازیابی اطلاعات؛ آشنایی با کشورهای همسایه	۱۰۹
چگونه مطالعه‌ی مفیدی داشته باشیم؟	کار در کلاس	مطالعات اجتماعی و زبان آموزی: بازیابی اطلاعات	۱۱۱
شخصیت‌ها تاریخ را رقم زده‌اند.	کار در کلاس	تفکر و پژوهش: پرورش مهارت طراحی سوال	۱۱۳

پیامبر اکرم (ص) می فرمایند:

«أَعْلَمُ النَّاسَ مَنْ جَمَعَ عِلْمَ النَّاسِ إِلَى عِلْمِهِ»

داناترین مردم کسی است که دانش دیگران را به دانش خود بیافزاید.

(من لا یحضره الفقیه، ج ۴، ص ۳۹۵)

انسان تربیت یافته (آرمانی)، انسانی مقلد نیست، انسان مولد دارای فکر و اندیشه است.

«وایت‌هد» فیلسوف انگلیسی اظهار ناراحتی می‌کند که بدلیل تجمع بی‌هدف دانش انبوه، راکد و بدون استفاده در دانش‌آموزان، تفکر و اندیشه در آنها متوقف شده است.

کانت می‌گوید: بهترین راه فهمیدن یک نقشه آن است که خود آن را بکشیم، بهترین راه فهمیدن، انجام دادن است. ما چیزی را بهتر می‌فهمیم و بهتر به یاد می‌آوریم که به درستی خود آن را آموخته باشیم.

در طراحی برنامه‌درسی، پس از تعیین هدف، انتخاب محتوا قرار دارد که باید با توجه به معیارها و ضوابط خاصی صورت گیرد. توجه به مرحله‌ی رشد، نیازها، خلاق و استعدادهای یادگیرنده و نیز توجه به اصول و عوامل مؤثر بر یادگیری از جمله معیارهای مهم محسوب می‌شود. در صورتی که محتوا با واقعیت‌های زندگی و محیط دانش‌آموز مرتبط باشد، او را بیشتر جلب می‌کند.

همچنین آن دسته از محتوای درسی و روش‌ها، تدوین و ارزشیابی که دانش‌آموز را فعال‌تر می‌سازد، سبب بهبود فرآیند یادگیری و تثبیت آموخته‌ها می‌شود.

هنگامی که آموزگار پیشرفت تحصیلی را ارزشیابی می‌کند، در واقع از میزان یادگیری دانش‌آموزان اطلاع پیدا می‌کند. نگاهی که سازنده‌گراها به یادگیری دارند، یک نگاه فرآیندی است؛ کار معلم مدیریت فرآیندهاست، تا یادگیری بهتری صورت گیرد. با توجه به اینکه نتیجه‌ی یادگیری به تلاش و کوشش‌های ذهنی دانش‌آموز بستگی دارد.

فرد علاوه بر رشد خویش در قبال رشد و یادگیری دیگران نیز مسئول است و این زمینه‌ی یادگیری در بستری رضایت‌بخش، لذت‌بخش و به دور از اضطراب و التهاب باعث تشکیل روحیه‌ی «بگشودن مادام‌العمر» در فرد می‌گردد و طرح سنجش و ارزشیابی توصیفی به شکل مؤثرتری به این اصل تربیتی جامه‌ی عمل می‌پوشاند.

در این طرح فرآیند سنجش و ارزشیابی با فرآیند آموزش و یادگیری درهم تنیده و یکپارچه است و مهم‌تر این است که در ذهن مردم و مربی این دو از یکدیگر جدا و منفک تصور نشوند.

این کتاب بیش از آن که بخواهد دانش و مهارت معینی را به فراگیر القا کند، به دنبال فراهم کردن زمینه‌های لازم برای شکوفایی قابلیت‌های فردی فراگیران و گسترش تجربه‌های آنان است. فعالیت‌های کتاب نگاه ویژه‌ای به مهارت‌های زندگی، ارزشیابی توصیفی و ارزشیابی در خدمت آموزش و به منزله‌ی یادگیری داشته است.

فعالیت‌های موجود در کتاب به گونه‌ای طراحی شده که از انواع ابزارهای ارزشیابی توصیفی استفاده شود و مجموعه‌ای از نمونه کارهای دانش‌آموزان در جریان یاددهی - یادگیری هدفمند، جمع‌آوری گشته و سازماندهی شود تا بیانگر میزان تلاش، پیشرفت و موفقیت دانش‌آموزان باشد.

در پایان هر فعالیت و تکلیف، جدول توصیف عملکرد، بازخورد آموزگار (و خودسنجی، هم‌سال سنجی و اولیا سنجی) قرار گرفته تا تصویر روشنی از توانایی‌های دانش‌آموزان ارائه گردد و همچنین دانش‌آموزان به خودشناسی و فرا شناخت دست یابند.

طراحی کتاب به گونه‌ای صورت گرفته است که آموزگاران بتوانند از تکالیف و فعالیت‌ها به عنوان یکی از مستندات ارزشیابی توصیفی استفاده نموده و در صورت صلاحدید آن را در پوشه‌ی کار دانش‌آموزان قرار دهند.

همچنین به منظور انسجام تجربیات یادگیری و منعطف نمودن حوزه‌های یادگیری و توجه به رشد روز افزون دانش و اطلاعات و ارتباط بیشتر دانش‌آموزان با دنیای واقعی محتواهایی تلفیقی در نظر گرفته شده است، که یکی از دروس بنیان و پایه در نظر گرفته شده و دروس دیگر به فهم و روشنگری آن و عمق‌بخشی آن کمک می‌نماید.

ما مشتاقانه منتظر نظرات سازنده و اصلاحی آموزگاران محترم هستیم و شما عزیزان از طریق ایمیل انتشارات یار مانا yaremana.pub@gmail.com می‌توانید با ما در ارتباط باشید.

سخنی با آموزگار

با توجه به اینکه کتاب حاضر توجه خاصی به امر تلفیق مبذول داشته است، هر درس در سمت چپ فعالیت با رنگ خاصی مشخص گردیده است که هدایاگر شما به سمت تلفیق آنها می‌باشد.

رنگ	حوزه درس
سبز	زبان آموزه
بنفش	ریاضی
زرد	علوم تجربی
قرمز	مطالعات اجتماعی
آبی	هنر
صورتی	هدیه‌های آسمان
خاکستری	مهارت‌های زندگی